

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXV. — Izdan in razposlan dné 21. julija 1893.

(Obsega štev. 115.—119.)

115.

Razpis ministra za bogočastje in nauk z dné 24. junija 1893. l.

o izpremembi §. 8. v predpisih o izposojanju knjig iz vseučiliških in študijskih knjižnic, razglašeni z razpisom naučnega ministerstva z dné 20. decembra 1849. l. (Drž. zak. št. 30. iz l. 1850.).

V predpisih o izposojanju knjig iz vseučiliških in študijskih knjižnic, razglašeni z razpisom naučnega ministerstva z dné 20. decembra 1849. l. (Drž. zak. št. 30. iz l. 1850.), izpreminja se §. 8. takó-le:

§. 8.

Kedor izposojene knjige ne vrne po preteku pôsodne dobe, opomni naj se z uradnim priporočenim pismom na njegovo dolžnost.

Ako ta opomin nima v treh dneh (računèč od prvega dneva po vročbi pisma) nobenega vspeha, pcvzati je obotavnega izposojevalca z opominjevalnim pismom, da naj knjigo vrne; poslednji mora plačati poselnino slu, kateri mu pismo vročí, a ta sel nima oblasti niti knjige prevzeti, niti recepisa vrniti.

Izvemši v §. 12. omenjeni slučaj, ustanavlja se ta poselnina za Dunaj in sicer za okraj I.—IX. s 30 kr., za okraj X.—XIX. pa sè 40 kr., za druga vseučiliška mesta s 30 kr. in za kraje, kjer so študijske knjižnice in pa za uradno posredovanje knjig iz javnih knjižnic poklicana učilišča (ministerstveni razpis z dné 22. maja 1868. l., §§. 2., 4., 5.), z 20 kr.

Ako se ta opomin ne sluša v nadaljnih treh dneh po vročbi opominjevalnega pisma, treba je to v krajih, kjer je kako policijsko ravnateljstvo, naznati temu, v drugih krajih pa političnemu oblastvu prve stopinje; to oblastvo naj potem vkrene potrebno, da se izposojena knjiga síloma vrne.

Pri izposojevalcih, proti katerim je bilo treba ravnati tako, ima pravica izposojevanja potem samó pogojno veljavo. Ta pravica ugasne na dobo enega leta popolnoma, ako je bilo treba izposojevalca še kedaj opominjati zastran vrnitve izposojenih knjig.

Načelnikom knjižnic se izrečno prepoveduje, odstopati od teh ukazil z ozirom na osebo izposojevalca ali na kake druge okolnosti.

Gautsch s. r.

116.**Ukaz finančnega ministerstva z dné
4. julija 1893. l.**

o zamenjavanju z ukazom z dné 1. aprila 1884. l. (Drž. zak. št. 41.) v prodajo spravljenih kolkovnih golic za železniške vozne liste za golice voznih listov, izdane l. 1893.

Ker so se z ukazom ministerstev za finance in trgovino z dné 1. aprila 1884. l. (Drž. zak. št. 41.) v prodajo spravljene golice železniških voznih listov z natisnjenim kolkovnim znamenjem dejale s 1. dnem julija 1893. l. iz rabe, moči je pri za to poklicanih prodajnih uradih do 30. junija 1893. l. neporabljenih golic voznih listov omenjene vrste do konca septembra 1893. l. brezplačno zameniti za nove golice voznih listov, izdane l. 1893., ako nimajo dotične golice nobenih vpiskov.

Prav tako je v istem roku moči zameniti za nove golice voznih listov, izdane l. 1893., tiste stare golice voznih listov, ki imajo kake z roko ali s tiskom napravljene vpiske, katere se pak še niso železniški rabile, toda samó če se pazi na opreznosti, ki o tem veljajo, in ako se povrne goliška pristojbina $\frac{1}{2}$ krajcarja.

Po 30. dnevu septembra 1893. leta se imenovane stare golice voznih listov ne bodo več zamenjevale.

Steinbach s. r.

117.**Ukaz ministrov za trgovino in
notranje stvari z dné 6. julija
1893. l.**

o obratu ovedovalnih (informacijskih) pisarnic.

Deloma izpreminjajoč in dopolnjujoč ministerstveni ukaz z dné 20. julija 1885. l. (Drž. zak. št. 116.), ustanavlja se na podstavi §. 24., odstavka 1. v obrtnem zakonu z dné 15. marca 1883. l. (Drž. zak. št. 39.), da s tem ukazom med dopuščene obrte uvrščeni obrat informacijskih pisarnic ni omejen samó na dajanje pojasnil o kreditnih razmerah

firem, ampak da obsega tudi dajanje pojasnil o kreditnih razmerah obrtnikov, ki nimajo nobene firme, in pa drugih oseb, kolikor se ta pojasnila zahtevajo v opravilne namene.

Nasproti pak te pisarnice nimajo pravice, odgovarjati na prašanja o zasebnih razmerah, ki niso v nobeni zvezi s tem, ali dotična oseba zasluži kredit.

Ostala določila navedenega ukaza ohranijo svojo veljavo nadalje.

Pričujoči ukaz stopi v moč z dném razglasitve.

Taaffe s. r.

Bacquehem s. r.

118.**Ukaz poljedelskega ministerstva
z dné 6. julija 1893. l.**

o preskušnji za gozdnotehnično državno službo.

§. 1.

Strokovno sposobnost v zadobitev kakega, s kakim činovnim razredom spojenega mesta v gozdnotehnični državni službi (gozdnotehnični službi politične uprave in uprave državnih in zakladnih zemljišč) je dokazati s preskušnjo, katera se vravnava v nastopnem ter se dela v poljedelskem ministerstvu.

§. 2.

Da se pripusti k preskušnji, mora kandidat dokazati:

1. da je bil eno leto praktično uporabljan v državnih ali v podučnih zasebnih gozdih, t. j. da ima pripravljeno prakso, ki jo je moral opraviti pred obiskovanjem kakega v št. 2. oznamenjenega učilišča;

2. da je opravil teoretične državne preskušnje o gozdarskih študijah na veliki šoli za zemljedelstvo na Dunaju ali pa na kakem nji enakem učilišču;

3. da je obiskoval predavanja o gozdarskem sestavu zaježevanja hudournikov na veliki šoli za zemljedelstvo na Dunaju ali kakem nji enakem učilišču ter je iz tega predmeta pri dotičnem docentu opravil preskušnjo z dobrim vspehom;

4. da je bil eno leto praktično uporabljan v državnih ali v podučnih zasebnih gozdih ali v gozdnotehnični službi politične uprave in to po obiskovanju v št. 2. oznamenjenih učilišč, t. j. da ima dodatno prakso.

§. 3.

Med prakso (§. 2., št. 1. in 4.) mora kandidat pisati dnevnik o svoji uporabi v posameznih vrstah službe in o lastnih nazorih in opazkah, ki se mu pri tem vivajo.

§. 4.

Prošnje za pripustilo k preskušnji je pri poljedelskem ministerstvu vlagati najklesnje do 31. dné julija tistega leta, katerega kedó hoče preskušnjo opraviti.

Vsak kandidat mora svoji prošnji priložiti: krstni ali rojstveni list, kratek obris svojega življenja, spričevala o pripravljavnih študijah, potrebnih po §. 2., oziroma o praktični uporabi in pa dnevnik.

§. 5.

Poljedelsko ministerstvo odločuje o pripustilu k preskušnji. Pripust k preskušnji se s tem ne ovira, da enoletna praktična uporaba (§. 2. št. 4.) ob času, ko se prošnja vlaga (§. 4.), še ni dokončana; vendar se mora v takem slučaju dovršiti predpisana praksa do roka preskušnje ter dokazati jo je treba preskuševalni komisiji.

Osebe, katere so bile obsojene zastran kakega hudodelstva ali zastran prestopka tatvine ali poverbe, zastran njih vdeležbe ali zastran goljufije ali pa zastran pregreškov, oziroma prestopkov, navedenih v §. 1. zakona z dné 28. maja 1881. l. (Drž. zak. št. 47.) ali v §. 1. zakona z dné 25. maja 1883. l. (Drž. zak. št. 78.), ne bodo se za čas, ustanovljen v zakonu z dné 15. novembra 1867. l. (Drž. zak. št. 131.), pripuščale k preskušnji.

§. 6.

Preskušnja se bo vsako leto vršila pri poljedelskem ministerstvu v mesecu oktobru, kolikor se v posameznih letih ne vkrene kaj drugega.

Dan, katerega se preskušnja prične, naznani se kandidatu o pravem času.

§. 7.

Preskuševalna komisija sestoji iz predsednika in iz treh preskuševalnih komisarjev, od katerih bodita dva iz staleža državnih ali zasebnih gozdnih tehnikov, eden pa iz staleža pravno-upravnih uradnikov poljedelskega ministerstva, oziroma njegovega služabnega področja.

Za predsednika je načelnik tehničnega oddelka za upravo državnih in zakladnih zemljišč ali pa načelnik gozdnotehničnega oddelka politične uprave v poljedelskem ministerstvu ali pa kak po poljedelskem ministerstvu določen namestnik.

Za preskuševalne komisarje določi na dobo petih let poljedelsko ministerstvo deset državnih ali zasebnih gozdnih tehnikov in pet pravno-upravnih uradnikov poljedelskega ministerstva, oziroma njegovega služabnega področja. Iz števila teh preskuševalnih komisarjev naj predsednik s poprejšnjim dovolilom poljedelskega ministerstva vsak krat prizvame dva, oziroma enega komisarja.

§. 8.

Predsednik vodi vso preskušnjo ter ima pravico izpraševati in oddajati svoj glas.

Preskuševalna komisija sklepa v nejavni seji in z večino glasov. Kadar je glasov enoliko, velja za sklep tisto mnenje, kateremu pristopi predsednik.

Kot predsednik ali preskuševalni komisar ne sme sodelovati, kedor je s kakim kandidatom v sorodstvu ali svaštvu.

§. 9.

Pri preskušnji se je pred vsem ozirati na praktično mér in je sosebo v pošte vjemati potrebščine gozdnotehnične državne službe.

Preskušnja razpada na pismeno in na ustno preskušnjo, katera se opravlja po pismeni. Ustna preskušnja se najprej dela v gozdu in na tó v zaprtem prostoru. Vendar more predsednik z ozirom na vreme tudi vkreniti, da se preskušnja v gozdu opravlja po ustni preskušnji v zaprtem prostoru ali pa med njo; to je torej v tem slučaju treba prekiniti.

§. 10.

Predmeti preskušnje so:

1. Pridelovalne stroke.

- a) Gozdarstvo (reja gozdnih pridelkov) in sicer v njegovih prirodoznanskih podlagah in pa v njegovih finančnih, kakor tudi narodno-gospodarskih ozirih, ter tudi glede na izvršilne metode in njih uporabo v različnih konkretnih slučajih;

- b) gozdno varstvo, v tehničnem oziru;
- c) gozdna poraba, obsegajoč načela in vodila pravilne in času primerne sečnje, obdelave in premembe gozdnih pridelkov (gozdna tehnologija in gozdna obrtnija), njih prevoza, njih shrambe in spečavanja;
- d) lovstvo, obsegajoč rejo divjačine, nje hrambo, lovljenje, lovski užitek in varstvo lova v tehničnem oziru.

2. Obratne stroke.

- a) Gozdno mérstvo, obsegajoč geodetično načrtovanje in kartovanje in pa določevanje prostornosti in masivnosti gozdnih pridelkov;
- b) vredba gozdnega obrata;
- c) računstvo gozdne vrednosti, kakor se uporablja na cenitev zemljišča in stoječega gozda, in pa v rešitev gozdnostatičnih prašanj pri vredbi obrata, potem splošna načela za cenitev gozdnih in poljedelskih zemljišč.

3. Upravne stroke.

- a) Najvažnejši predpisi o organizaciji političnih in sodnih oblastev in samovpravnih organov;
- b) organizacija goznotehnične državne službe (§. 1.);
- c) gozdno pravo, všteti najvažnejša določila o odkupu in vredbi gozdnih služnosti, in pa o naredbah za neškodno odvajanje gorskih vodá, potem lovsko in ribiško pravo in pa najvažnejša določila v varstvo poljedelstva (zakon o poljskem varstvu, obramba koristnih živali, zakoni proti škodnikom kultur, zakoni o potrjevanju in zaprisežbi čuvajev v obrambo zemljedelstva);
- d) najvažnejša določila zasebnega prava (posest, lastnina, zastavno pravo, služnosti, pogodbe, odškodba, zemljiška knjiga) in najvažnejša določila kazenskega prava gledé na gozdarstvo in lovstvo;
- e) najvažnejša določila o skrajšanem postopanju v sporih zastran močene posesti in pa o opominjevalnem postopanju, kakor tudi o mobiljarni eksekuciji prve in druge stopinje in o sekvestraciji zakupnih reči;
- f) najvažnejša določila o neposrednem odačevanju in razpregledu zemljarinskega katastra, in pa o kolkih in pristojbinah za pravne listine, prejemna potrdila in račune.

4. Postranske stroke.

- a) Gozdno stavbstvo, obsegajoč gozdne obratne stavbe in nadtalno stavbstvo, to omejeno na proste stavbe za nastanjanje gozdnih služnikov in delavcev;
- b) gozdni sestav o zaježevanju hodournikov;
- c) poljedelski obrat, kolikor se tiče upravljanja manjših predmetov (njiv, travnikov, vrtov, pašnikov).

Pri predmetih, navedenih pod št. 3., lit. c) in e), zadostuje znanje tistih predpisov, ki veljajo v deželi, kjer je kandidat bil naposled uporabljan.

§. 11.

Pred pričetkom pismene preskušnje morajo kandidatje izročiti predsedniku predpisom ustrežajoč kolek za spričevalo in v slučaju §. 5., odstavka 1. dokazati, da so dovršili predpisano prakso.

§. 12.

Za pismeno preskušnjo sta določena dva dneva. Oba dneva določi komisija neposredno pred pričetkom preskušnje troje prašanj, katera morajo rešiti vsi kandidatje; ta prašanja je izmed primerne števila prašanj, predlaganih po predsedniku, izbrati takó, da izmed šestih prašanj, katera je rešiti v obeh dneh, zadevata dvé prašanji predmete v §. 10., št. 1. in 2. imenovanih skupin, po eno pak predmete v §. 10., št. 3. in 4. imenovanih skupin.

Kandidatje ne smejo rabiti nikakih drugih znanstvenih pomagal razen pomožnih tabel in zakonskih besedil, katere jim dá na razpolaganje ali dovolí rabiti komisija. Med pismeno preskušnjo naj vsaj dva preskuševalna komisarja vedno strogo nadzirata kandidate.

Ko je kak kandidat kako prašanje rešil, naj precej ves dotični izdelek (v konceptu in morda na čisto prepisan) predá komisiji.

Vsak dan traja pismena preskušnja deset ur največ. Ko preteče čas, odmerjen reševanju vsakega prašanja, naj se kandidatom odvzamejo še ne dovršeni izdelki.

§. 13.

Preskušnja v gozdu se opravlja v kraju, katerega določi predsednik.

§. 14.

Ustna preskušnja v zaprtem prostoru je javna in ne smé trajati vsak dan dalje kakor osem ur. Kandidatje naj se izprašujejo po abecednem redu, ako ne bi predsednik iz tehtnih razlogov kaj drugačnega vkrenil.

Izpraševanje vsakega kandidata traja dve uri največ.

§. 15.

Precej ko je preskušnja kakega kandidata končana, prične komisija na podstavi vsega vspeha pismene in ustne preskušnje in pa primérno se oziraje na vsebino dnevnika sklepati, ali je kandidata proglasiti za gozdnotehnično državno preskušnjo za izvrstno, prav dobro, sposobnega ali za nesposobnega. Kandidat se ne more proglasiti za izvrstno sposobnega, ako ga le eden glasovalec proglasi za nesposobnega.

Kadar se je kandidat proglasil za nesposobnega, določiti mu je rok, po katerem se smé pripustiti, da vso preskušnjo ponoví, in v katerem mora nadaljevati prakso (št. 2., §. 4.) in pa pisanje dnevnika (§. 3.).

Spozna-li komisija, da je kandidat v važnejših predmetih preskušnje ustregel in da ima zlasti dovolj praktične razumnosti za gozdnotehnično državno službo, da pa kaže v posameznih predmetih preskušnje za to službo vendarle še ne zadostno znanje, naloži naj mu po preteku nekega določenega roku dodatno preskušnjo iz dotičnih predmetov, ter naj z dokončnim odločilom o vspehu preskušnje počaka, dokler kandidat opravi dodatno preskušnjo. Ob enem naj komisija določi, ali naj se dodatna preskušnja opravlja samó ustno ali tudi pismeno, in ali naj kandidat do tega časa nadaljuje prakso (§. 2. št. 4.) in pisanje dnevnika (§. 3.).

§. 16.

Kandidat, ki je bil dvakrat proglašen za nesposobnega, ne more se več pripustiti k preskušnji.

§. 17.

Sklep komisije o vspehu preskušnje vsakega kandidata je javno razglasiti v preskuševalni mestnosti.

Tisti kandidatje, ki so bili pri preskušnji proglašeni vsaj za dobro sposobne, dobé po predpisu kolkovano spričevalo, podpisano po predsedniku in

preskuševalnih komisarijih ter navdarjeno s pečatom poljedelskega ministerstva.

Da se je preskušnja ponavljala ali da je bila kandidatu naložena kaka dodatna preskušnja, tega ni treba v spričevalu postavljati na videž.

§. 18.

O vsem izpraševanju je pisati zapisnik. Taisti naj obsega posvetovanja in sklepe komisije in kake posebne dogodke.

Za pisanje zapisnika odkáže se komisiji zapisnikar.

Zapisnik naj se podpiše po predsedniku, preskuševalnih komisarijih in zapisnikarju ter naj se se vsemi izdelki preskušnje vred predloži poljedelskemu ministerstvu.

§. 19.

Ako je po določilih, vkrenjenih na podstavi §. 15., moči kako dodatno ali ponovljeno preskušnjo opraviti še le ob bližnjem rednem roku preskušnje (§. 6.), vložiti je prošnjo za opravilo te preskušnje s kakimi potrebnimi prilogami vred po §. 4., odstavku 1. Ako je pak dovoljeno, to preskušnjo opraviti še prej, vložiti je primerno obloženo prošnjo za dodelitev roku pri poljedelskem ministerstvu, preden izteče za pripustitev k dodatni ali ponovljeni preskušnji ustanovljeni rok, ker bi se sicer mogla preskušnja opraviti še le ob bližnjem rednem roku preskušnje.

§. 20.

Da smé opraviti s tem ukazom vrejeno preskušnjo, za to kandidat ne plačuje nikake odredbine.

§. 21.

Za čas, dokler traja preskušnja, dobivajo tisti udje preskuševalne komisije, ki so državni uradniki, vsak dan odredbino štirih goldinarjev, tisti pa, ki niso državni uradniki, odredbino osmih goldinarjev. Kolikor se preskušnja vrši zunaj uradnega sedeža preskuševalnih komisarijev, ki so državni uradniki, oziroma zunaj bivališča onih, ki niso državni uradniki, dobivajo prvi po pravilu jim idoče, poslednji pak potne stroške in dnevščine po predpisih, veljavnih za državne uradnike VIII. činovnega razreda.

§. 22.

Kandidatje, kateri so bili na podlagi ukaza z dne 13. februarja 1875. l. (Drž. zak. št. 9.) zavrjeni, da ponové preskušnjo za tehnično službo državne gozdne uprave, morejo to preskušnjo ponoviti samó po predpisih pričujočega ukaza.

§. 23.

Tisti kandidatje, ki so še pred šolskim letom, pričenjajočim po pričetku veljavnosti tega ukaza, na podstavi ukaza z dné 4. februarja 1883. l. (Drž. zak. št. 16.) opravili vsaj enoletno gozdno prakso pred obiskovanjem kakega gozdarskega učilišča, smejo se k preskušnji, vravnani s pričujočim ukazom, pripustiti tudi, če so dnevnik (§. 3.) pisali samó v dobi, zaznamovani v §. 2., št. 4.

§. 24.

Da opravijo po tem ukazú vravnano preskušnjo, od tega se oproščujejo tisti, kateri so že pred pričetkom veljavnosti tega ukaza z vspehom opravili preskušnjo za tehnično službo državne gozdne uprave v zmislu ukaza z dné 13. februarja 1875. l. (Drž. zak. št. 9.).

§. 25.

Ali je kako v inozemstvu opravljeno preskušnjo šteti za enako preskušnji, vravnani s tem ukazom, in pa ali se je s preskušnjami, opravljenimi v inozemstvu, ustreglo zahtevkom §. 2., št. 2. in 3., o tem odločuje od slučaja do slučaja poljedelsko ministerstvo.

Prav tako odločuje poljedelsko ministerstvo od slučaja do slučaja o tem, ali in v koliko zadostuje za pripustilo k preskušnji kaka druga uporaba v gozdarstvu razen tiste, ki je oznamljena v §. 2, št. 1. in 4.

§. 26.

Ta ukaz stopi v moč z dnem razglasitve. Ob enem se razveljavljajo ukazi z dné 13. februarja 1875. l. (Drž. zak. št. 9.) o preskušnji za tehnično službo v državni gozdni upravi, potem z dné 4. februarja 1883. l. (Drž. zak. št. 16.) in pa z dné 11. junija 1884. l. (Drž. zak. št. 125) o pripustilu k preskušnji za tehnično službo v državni gozdni upravi.

Falkenhayn s. r.

119.

Ukaz finančnega ministra z dné 16. julija 1893. l.

o državnih zadolžnicah, katere so po §. 3. zakona z dné 18. septembra 1892. l. (Drž. zak. št. 172.) zavezane nižemu postavku davka za trgovino z efekti.

Dodatno k ukazoma finančnega ministerstva z dné 27. decembra 1892. l. (Drž. zak. št. 232.) in z dné 18. februarja 1893. l. (Drž. zak. št. 25.) se z ozirom na §. 9. v ukazú z dné 10. novembra 1892. l. (Drž. zak. št. 197.) daje na znanje, da tudi sedaj v državne zadolžnice prekolokovane petodstotne železniške delnice gališke železnice Karola Ludovika po 200 gl. p. d. spadajo med tiste obrestne državne zadolžnice, o katerih se uporablja v §. 3. zakona o odačevanju trgovine z efekti z dné 18. septembra 1892. l. (Drž. zak. št. 172.) ustanovljena ugodnost.

Steinbach s. r.